

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

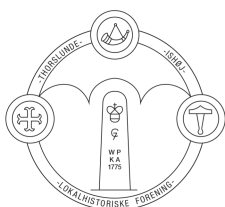
Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

VELKOMMEN

2021

Thorslunde-Ishøj

Lokalhistoriske Forening

Hvad skal barnet hedde?

En ting er helt sikkert, hvis man ikke rammer rigtigt første gang, er det meget svært at ændre det senere.

Dette viser sig tydeligt i navneskiftet fra Ishøj-Planen til Vejlåparken. Det er først i forbindelse med den store reovering og derved også den gennemgribende udtryksmæssige forandring, som hele området har gennemgået, at der skabes en mulighed for, at navneændringen bliver alment accepteret.

Foretager man en simpel Google-søgning på navneændringen, så er det tydeligt at de to ting kædes sammen.

Selve navneændringen sker rent faktisk mere end 20 år tidligere i efteråret 1983, hvor Ishøj Kommune vedtager et navneskifte fra Ishøj-Planen til det nuværende navn Vejlåparken.

Navneændringen skal være med til at ændre bebyggelsens, på det her tidspunkt, noget odiose klang. Sammen med AAB håber man at den opståede modvilje mod bebyggelsen vil forsvinde, så man igen kan få udlejet de mange tomme lejligheder.

I sydkysten fra d. 26. okt. 1983 er en artikel, hvor de skriver, at Ishøj-Planen skal have nyt navn, og at det sker i forbindelse med en større indsats for at

komme de tommelejligheder til livs og hjælpe Ishøj-Planens beboere, som betaler det store lejetab over deres husleje.

Ønsker man at ændre et stednavn, kræver det selvfølgelig også, at de der bor det konkrete sted, kan identificere sig med det nye navn, hvilket åbenbart ikke var tilfældet hos alle.

På forsiden af beboerbladet Seks-kanten fra november 1983 står skrevet med versaler, så man ikke er i tvivl om hvad skribenten mener.

”Vejlåparken – Hvor?”

Er der virkelig én levende sjæl, der mener, det skal blive til gavn for bebyggelsen med en sådan navneforandring ..... Måske skulle kommunen i stedet døbes om til Vejlå Kommune, det er nemlig ikke blot ”Planen”, men hele kommunen der har en odios klang”.

Steen Skovhus

GENERALFORSAMLING

Indkaldelse til generalforsamling 2021

Tirsdag den 9. marts 2021 kl. 19.00 på Bredekærgård

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Regnskab
4. Beretning fra eventuelle arbejdsgrupper
5. Forslag, herunder kontingentforslag
6. Valg

Bestyrelse

På valg er:

Torben Eg – modtager genvalg

Lars Andersen – modtager genvalg

Carsten Lauridsen – modtager genvalg

Kristian Pedersen – modtager genvalg

Peter Kay – modtager genvalg

Suppleanter

På valg er:

Jørgen Arnull – modtager genvalg

Lise Heeno – modtager genvalg

Anders Hvid Jensen – modtager genvalg

Revisorer

På valg er:

Bent Grøn Lauersen – modtager genvalg

Finn Snebang Christensen, suppleant - modtager genvalg

Richard Bast, suppleant - modtager genvalg

7. Eventuelt

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest den 2. marts 2021.

Eventuelt indkomne forslag vil blive offentliggjort på foreningens hjemmeside den 3. marts 2021.

Foreningens reviderede regnskab for 2020 vil kunne ses på generalforsamlingen, samt på foreningens hjemmeside fra den 1. marts 2021.

Efter generalforsamlingen er foreningen vært ved et mindre traktement.

Driftsregnskab for perioden 1. januar – 31. december 2020

NOTE	hele kroner
Indtægter:	
Kontingent	78.632
Foreningstilskud	80.600
Lotteri	2.447
Salg af bøger	<u>3.700</u>
Indtægter i alt	165.379
 Udgifter:	
1 Arrangementer	39.753
2 Medlemsblad	47.316
3 Udvalg	24.574
4 Driftsomkostninger	<u>78.842</u>
Udgifter i alt	190.485
 Årets driftsresultat	 - 25.106

Status pr. 1. januar 2021

AKTIVER

Kassebeholdning	233
Danske Bank	262.612
Danske Bank	<u>509.140</u>
Aktiver i alt	771.985

PASSIVER

Hensættelser:

Saldo pr. 1. januar 2020	151.160
Bogproduktion – Tvardkiv-projekt RAPPORT	<u>- 4.382</u>
	146.778

Kapitalkonto:

Saldo pr. 1. januar 2020	650.313
Underskud	<u>- 25.106</u>
Passiver i alt	771.985

NOTER

Noter

NOTE		hele kroner
1 Arrangementer:		
Nytårskur		- 17.110
Gule ærter		- 19.752
Fastelavnstfest		- 356
Foredrag Egon Clausen		- 2.535
		<u>- 39.753</u>
2 Medlemsblad:		
Trykning		- 33.543
PostNord.....		- 13.144
Bladomdeling		- 629
		<u>- 47.316</u>
3 Udvalg:		
PR og Hjemmeside		- 6.862
TV-projekt		- 113
Slægtsforskning		- 1.769
Medlem og regnskab		- 15.830
		<u>- 24.574</u>
4 Driftsomkostninger:		
Forsikringer		- 8.605
Kontorartikler, porto og gebyrer m.m.		- 23.368
Kontingenter		- 4.237
Repræsentation og gaver		- 6.880
Møder og generalforsamling		- 8.393
Arkivet		- 26.580
Kørselsgodtgørelse		- 779
		<u>- 78.842</u>

*Det er koldt herinde
 Stakkels mand og stakkels kvinde
 Venter stadig på en tur
 Med en længe ventet sprøjte
 Så vi så igen kan føjte
 Rundt i verden med bravour*

*Det var svært at gå og vente
 Indtil Pfizer end'lig sendte
 Noget vi ku' styrk' os på
 Vi må se at komme vid're
 Nu da fuglene vil kvidre
 Inden verden går i stå*

Et lille uddrag af mit foredrag i Ishøj sidste år .....

Foto: Peter Kay

I 1964 begyndte jeg som lærer ved Ishøj Central skole. Jeg var 23 år gammel og kom fra det yderste Vestjylland. Tidligere på året havde jeg

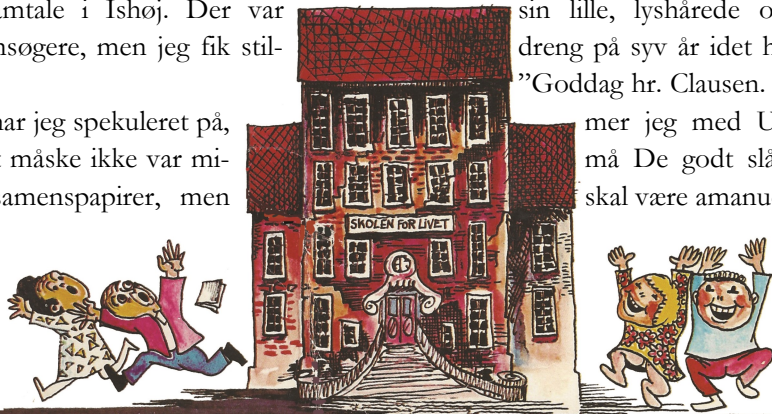
taget lærereksamen fra Ribe Statsseminarium, og godt nok fik jeg et tilbud om en lærerstilling på en skole i Ribe, men jeg ville til Storkøbenhavn, så jeg søgte en lærerstilling der var opslået i noget der hed Ishøj. Mens jeg ventede på svar, lugede jeg roer for en nabo i det vestjyske sogn, hvor jeg kom fra. En dag ringede telefonen. Min mor tog den. En kvinde der præsenterede sig som fru Christensen fra skolekommissionen i Ishøj spurgte efter mig. Min mor sagde, at jeg arbejdede i roerne, men jeg ville ringe tilbage, når jeg var hjemme igen. Det gjorde jeg og blev inviteret til ansættelsessamtale i Ishøj. Der var flere ansøgere, men jeg fik stillingen.

Siden har jeg spekuleret på, om det måske ikke var mine eksamenspapirer, men

arbejdet i roemarken der havde overbevist skolekommission om, at her var der for en gangs skyld en lærer, der havde begge ben på jorden, og sådan en ville de gerne have.

I august 1964 flyttede jeg til Ishøj, hvor kommunen stillede en lærerbolig til rådighed. Den lå i Georgs Vænge, hvor der i forvejen lå en del lærerboliger, og i visse kredse blev gaden derfor kaldt for "Røvpiskerstræde." Øgenavnet var helt misvisende, for fysisk afstraffelse var på vej ud af skolen i disse år. Unge lærere opfattede hver lussing som et pædagogisk nederlag, men i nogle af de mere konservative kredse anså man ikke desto mindre et forbud mod korporlig afstraffelse som en direkte vej til opløsning af al autoritet, og jeg husker endnu min første skoledag som lærer i Ishøj. Jeg skulle have en første klasse, og en af børnenes mødre kom hen og viste mig

sin lille, lyshårede og spinkle dreng på syv år idet hun sagde: "Goddag hr. Clausen. Her kommer jeg med Uffe. Ham må De godt slå, for han skal være amanuensis!"

EGON CLAUSEN

Jeg må indrømme, at jeg aldrig har slået Uffe, men så vidt jeg ved, blev han heller aldrig amanuensis.

Ordvekslingen mellem moderen og mig fortæller imidlertid også, at tiltaleformerne var anderledes dengang. Man sagde "De" og lærerne blev tiltalt med "hr", "fru" eller "frøken" efterfulgt af efternavnet, så jeg var hr. Clausen. De første to år var man i øvrigt ansat på prøve, og i den periode var man også "Des" med

Foto: Poul Henriksen

Skoleinspektør Erik Ramløse

skoleinspektør Erik Ramløse. Når prøveperioden op-
 hørte, tog skolekommissionen stilling til en eventuel fastansættelse, og derefter blev vi dus. I mit tilfælde gik der dog kun et år, så kom Erik Ramløse til at sige du til mig, og sådan blev det.

Om Erik Ramløse har jeg i øvrigt kun lovord. Han var en god socialdemokrat og en samvittighedsfuld skoleinspektør, der havde blik for sine læreres kvaliteter og som gav plads til pædagogiske udfoldelser, hvis han kunne se, at de havde noget for sig. Dem var der en del af på Ishøj Centralskole. Mange af lærerne havde store pædagogiske evner, og de tog deres fag alvorligt. Lad mig nævne

den seriøse Kirsten Rossle, der fik indført "pædagogiske dage", hvor lærerne kunne drøfte den nye tids pædagogiske ideer. Nævnnes kan også Tonny Lyngbirk, der var gift med forfatteren Jytte Lyngbirk og som tog initiativ til Ishøj Teater, ligesom Povl Kjøller, der underviste i sang og musik og som via fjernsynet

Foto: Poul Henriksen

Jytte og Tonny Lyngbirk

fik børn over hele landet til at synge med på sine sange. Der kunne nævnes flere. Fælles for lærerne var, at de også var gode kolleger. Ishøj Centralskole var kort sagt et godt sted at være lærer. På det tidspunkt var Torslunde-Ishøj endnu et landligt område. Landsbyerne Torslunde, Ishøj, Tranegilde var omgivet af marker. Gårde og gartnerier var der mange af, og det landlige miljø prægede også eleverne. Det var rolige og trygge børn, hvoraf de fleste kom fra stabile familier, så de var nemme at omgås og glade for at lære nyt om verden. Livet i kommunen var dog også præget af storbyens nærhed. I landsbyerne boede en del kreative mennesker.

I Ishøj husker jeg blandt andet Poul B. Nielsen, der blev min gode ven og samtalepartner. Han var afdelingsleder i Civilforsvaret og samtidig studerede han teologi på universitetet. Ved gadekæret boede keramikeren Nils Refsgaard, og i et lille stråttækt over for kirken boede skuespillerne Mogens Pedersen og Bodil Sangill. I Torslunde boede Rigmor og Frank Redanz. Han var arkitekten bag typehusfirmaet "66-husene" der gjorde ham til en særdeles velhavende mand, og hos Redanz så jeg mit livs første pornofilm.

Skuespillerne Mogens Pedersen og Bodil Sangill med søn og hund

Den hed "What the Butler Saw and Did!" Og det var ikke småting, omend butleren så det hele i sort-hvidt.

Bebyggelsen ved stranden rummede også en del særprægede mennesker. Jeg husker et kollektiv, hvor et af medlemmerne havde en tam abe.

1960'erne var også den periode, hvor euforiserende stoffer kom til landet. I et kollektiv der lå i den nordige del af Tranegilde Strandvej boede jazzmusikeren Leonardo Petersen, der spillede klarinet og saxofon. En af kollektivistene i huset tog til Tanger for at ryge hash, og mens han var der, brugte han alle sine penge. For at skaffe penge til hjemrejsen, solgte hans kammerater hvad han havde af

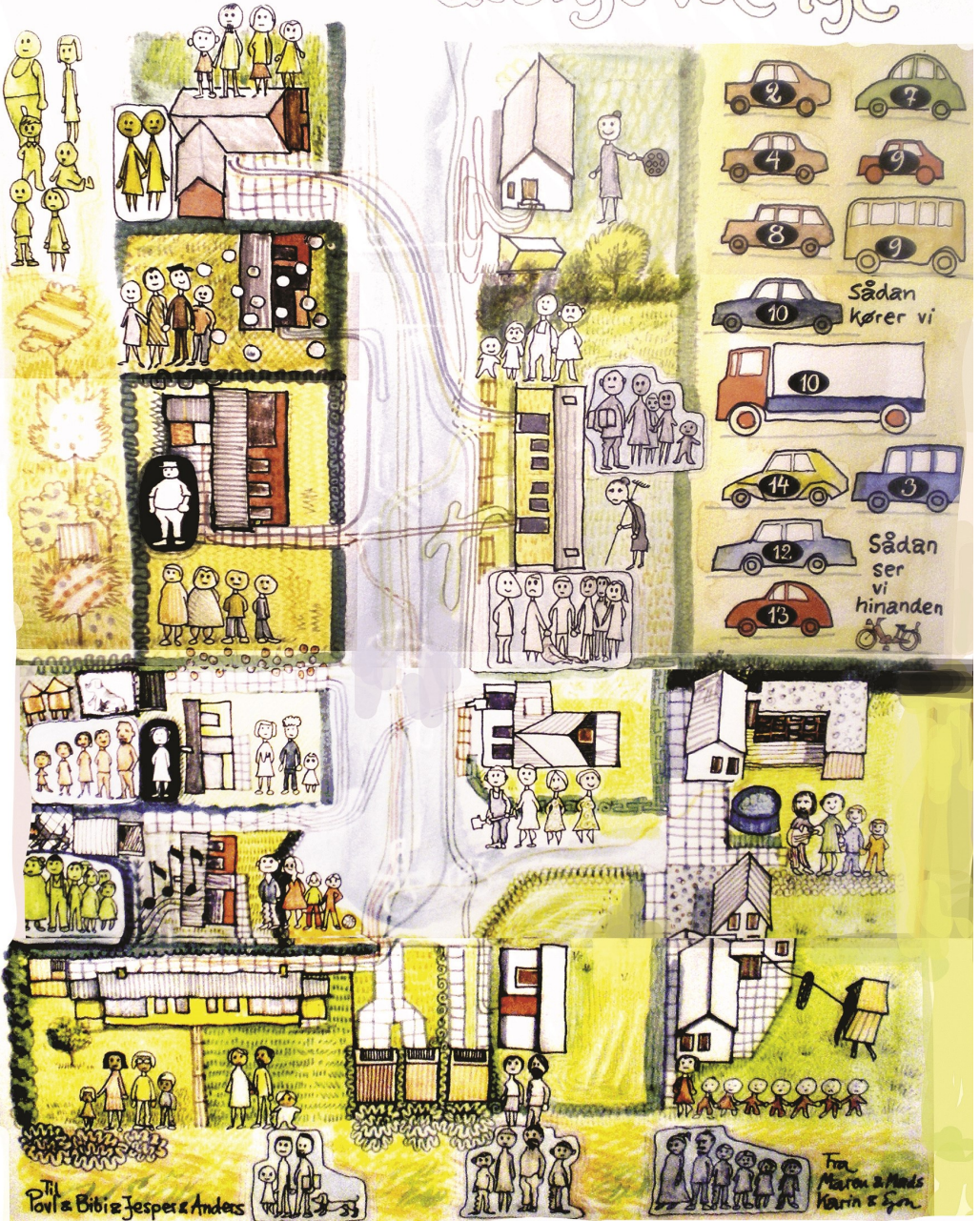
indbo, og en dag stod der et fjernsynsapparat foran min indgangsdør med en seddel, hvorpå der stod, at det havde jeg værsgo at købe. Sådan fik jeg mit første fjernsyn.

Det var dog ikke kun hippier og medlemmer af den kreative klasse der boede i Ishøj. I Georgs Vænge boede for eksempel også Ella og Orla Jacobsen. Hun var hjemmegående husmor og passede med omhu og hjertevarme vores lille Mads, for der var ikke en vuggestueplads at få den gang. Hendes mand, Orla, var sjakbajs for et

jord- og betonarbejderhold og var som sådan med til at støbe nogle af de broer der går over motorvejene. Det var et arbejde han tog meget seriøst. Det var nye tider. Det gamle underdanighedsforhold mellem arbejdsgiver og ansatte var på vej væk, så Orla blev opfattet som medarbejder. Det satte han pris på og følte et medansvar der gjorde at han selv på fridage - kunne tage sin knallert og kørte ud til de ufærdige støbninger for at sikre sig, at betonen tørrede som den skulle. Jeg tænker ofte tilbage på ham med beundring, og jeg ved, at det er den slags mennesker der holder vores samfund gående. Uden dem ville alle vi andre være ilde stedt.

EGON CLAUSEN

Erindringsblad over Georgs Vænge

Slægtsforskning
Bredekærgård
Gratis entré

2. februar kl. 17:00-19:00
2. marts kl. 17:00-19:00
6. april kl. 17:00-19:00
4. maj kl. 17:00-19:00

Slægtsforskning

Lidt om journalisten Erik Schnettler

Erik Schnettler, journalist, fortæller i causerende form om sit omskiftelige liv som journalist. Han startede som elev i Svendborg i slutningen af 1960'erne, hvor han som en af sine første opgaver skulle skrive om sejlsport men også skulle dække mange andre stofområder. Bl.a. skulle han, som falleret stud.jur., dække retsstoffet i det lille samfund, hvor alle kendte alle og hvor der skulle både diskretion og vedholdenhed til.

I 1973 kom han til København, til Politiken, hvor han fra 1975 til 1985 var kultureldaktør og chef for en broget skare af kulturjournalister. Det krævede noget af en balanceevne at skulle holde styr på en række meget talentfulde, velbegavede og overordentlig selvbevidste journalister.

Foto: Finn Hillmose

Fra 1988 var han med helt fra TV 2's spæde start. Han var bl.a. chef for kanalens flagskib Eleva2ren, og senere var han med til at lancere morgen-tv i Danmark.

Erik Schnettler fortæller også om en lang række tv-programmer, han har lavet, om det danske kongehus, hvor han har mødt en lang række af de kongelige.

Han fortæller bl.a. om sine interviews med Dronningen og om den gang, han blev vist rundt

i Hong Kong af den vordende prinsesse Alexandra.

Erik Schnettler vendte senere tilbage til Politiken som redaktør af navnestoffet. Efter at han er blevet pensioneret bidrager han stadig med fødselsdagsomtaler og nekrologer.

Erik Schnettler

fortæller om ...

et farverigt journalistliv

fra Svendborg
til Kongehuset

via
Svendborg Avis

Politiken

TV 2

Eleva2ren

Anekdoter på stribe

Tirsdag d. 23. feb. '21 kl. 19:00

Foreningshuset

Vejlebrovej 45 B

Pris: 25 kr.

inklusive kaffe og kage

Vand og øl kan købes
Billetter kan købes på

www.ishoejlokalhistorisk.dk

Zelanders Jazz 'N Jive
Søndag d. 6. juni '21 13:00

Jazzmin Swing Band
Søndag d. 20. juni '21 13:45

Polles N.O. Jazzband
Søndag d. 4. juli '21 13:00

JAZZ KONCERTERNE GENNEMFØRES KUN HV

BREDEKÆRGÅRD

TRANEGILDE LANDSBY

Paul Harrison Band

Søndag d. 18. juli '21 13:00

The Spirit Of New Orleans

Søndag d. 1. aug. '21 13:00

Basement Jazzband

Søndag d. 22. aug. '21 13:00

På GårdSpladsen

HVIS CORONA-SITUATIONEN TILLADER DET !

SKRIV SKRIV SKRIV

Dengang jeg kom til Ishøj og fandt min udkårende.....

Harald Knud Clausen blev født i Esbjerg d. 24. april 1902. Han kom som ung til Kratgården i Slangerup for at hjælpe sin bror Jens, der her var blevet gårdsbestyrer.

Den første november 1922 fik min bror Jens en ny husbestyrerinde Karen Margrethe Jensen. Hun var datter af Maren og Niels Henrik Jensen, Roerstensgård på Taastrup Valbyvej i Ishøj.

Karen Margrethe var dengang 23 år og kom direkte fra Haraldsborg Hushold-

Efter brylluppet flyttede min bror også ind på Roerstensgård, for det var blevet aftalt, at han efter brylluppet skulle bestyre gården for sin svigerfar, hvis helbred ikke helt var som det skulle.

Karen Margrethe havde 2 yngre søstre, Marie og Anna og det kom sig sådan, at Marie også skulle giftes denne jul.

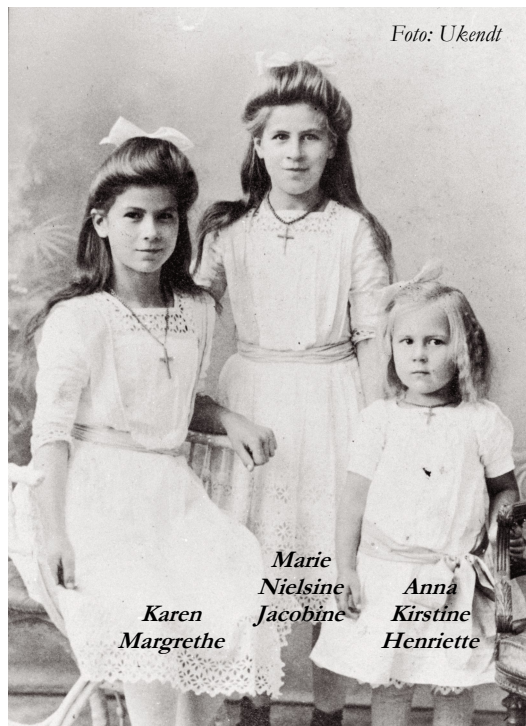
Foto: Ukendt

Haraldsborg Husholdningsskole

ningsskole i Roskilde. Om min bror havde bagtanker med den ansættelse ved jeg ikke, men det var åbenlyst den rigtige han fik ansat, for de blev hurtigt et godt par på gården, og inden foråret var omme, havde Amor sørget for at gyldenringe både var lovet og udvekslet.

Brylluppet blev sat til d. 16. december 1923 og skulle selvfølgelig holdes hjemme hos hendes forældre i Ishøj.

Karen Margrethe rejste til skiftedagen 1. november hjem til sine forældre for at klargøre sit udstyr.

Foto: Ukendt

*Marie
Nielsine
Karen
Margrethe*   *Jacobine*   *Anna
Kirstine
Henriette*

Døtrene fra Roerstensgård

SKRIV SKRIV SKRIV

Hvorfor man ikke holdt et dobbelt bryllup, gik aldrig rigtig op for mig, måske på grund af pladmangel, jeg ved det ikke, men hun blev gift med sin Emil 3. juledag 1923 i Taastrup Nykirke, hvor også min bror og svigerinde lige var blevet viet.

Egentlig tilhørte de Ishøj Sogn og dermed den gamle kirke i Ishøj, som jeg rent personligt bedst kunne lide.

Dette bryllup blev en noget anden oplevelse for mig, nu var jeg ikke blot en gæst af gommens familie, men en del af brudens.

Derfor havde jeg da også lovet min bror, at jeg nok skulle komme og hjælpe med dyrene, når nu familien havde så meget at ordne inden kirken.

Roerstensgård var på dette tidspunkt på ca. 60 tdr. land og havde en malkebesætning på 20 køer.

Den jul satte vinteren rigtig ind med både sne og frost, så min bror hentede mig på Taastrup Station i kane.

Brylluppet blev holdt. Gommen Emil Rasmussen fik sin Marie Nielsine Jacobine Jensen. Emil Rasmussen var assistent

hos professor Lars Frederiksen på Landbohøjskolen.

Emil og Marie overtog senere Nordmarksgården som ligger skråt over for Roerstensgård.

Det forholdt sig nemlig sådan, at Nordmarksgården, eller som den slet og ret blev kaldt dengang ”Karen Margretes Gård”, var blevet udskilt fra Roerstensgård da Karen Margrethes far – Niels Henrik Jensen og hans søster skulle tag over efter deres forældre.

Niels Henriks søster hed også Karen Margrete, hende min svigerinde var opkaldt efter, så derfor blev hun bare kaldt ”faster”.

Emil blev også senere bestyrer af Bondestandens

Sparekasse i Taastrup.

Alle stuerne var fyldte med bryllupsgæster, og jeg kendte ingen. Derfor tog min svigerinde mig i hånden og præsenterede mig for både familie og naboer.

Mormoderen Margrethe Jacobsdatter boede i aftægt hos dem. Hun var enke efter Niels Olsen, tidligere sognefoged i Ishøj. De havde tre børn, Maren - Karen Margrethes mor, Ole Olsen, som blev sognefoged i Toroslunde og Peder Olsen, som gennem giftemålet med datteren fra gården Lykkesgave i Taastrup, overtog denne.

SKRIV SKRIV SKRIV

Ole Olsen overtog ved sit giftemål med Inger Johanne Pedersen hendes fødegård Toftegård i Torslunde. I medgift fik han også sin kones søster Birthe Marie, som nød livsvarigt ophold på gården. De to søstre var uadskillelige, alle vegne de kom frem, altid ens klædt - de lignede også hinanden, lidt tynde og blege og meget lidt talende, hvilket så sognefogeden klarede for dem alle tre.

Jeg lærte aldrig at kende forskel på dem, og det var da også en stående vittighed på egnen, at nu kommer Ole Olsen med sine to koner.

Dagen efter takkede Niels Henrik mig mange gange for hjælpen på den travle dag og gav mig en rundtur på gården, mens han fortalte om stedet, familien og egnen. Han var meget national bevidst

og gik stærkt ind for skyttesagen, hvorfra han også havde hjembragt mange fine første og ærespræmier, som gennem årene

var blevet til en fin samling sølvtoj.

Jeg blev på Roerstensgård nytåret over, og hjalp min bror med det daglige arbejde - det blev nogle rigtig hyggelige dage.

Om aftenen samledes vi alle i gårdens stuer, Karen Margrethe var dygtig til at spille klaver og hendes søster havde en god kraftig sangstemme, så Niels Henrik opfordrede os hver aften til at synge og spille - jo det var rigtig fornøjeligt.

En af de første dage i det nye år, blev jeg kontaktet fra FDB. Jeg havde tidligere haft søgt en ledig plads i deres havefrøseafdeling, og nu fik jeg den tilbudt og takkede ja.

Det betød selvfølgelig at jeg for en tid ikke havde min daglige gang på Roerstensgård.

Den dag jeg tog afsted, takkede Niels Henrik mig igen mange gange og opfordrede mig til, at komme på besøg så ofte jeg havde lyst til.

Jeg husker specielt en lørdag aften, jeg var inviteret med til fest i Ishøj Foredragsforening.

Alle skulle med undtagen Niels Henrik, som desværre ikke var rask.

Aftenen startede med en oplæsning af skuespiller Henrik Malberg - en historie om en hyrdedreng der hed Adolf, herefter var der kaffebord og dans.

Henrik Malberg

Foto: Ukendt

SKRIV SKRIV SKRIV

Jeg dansede først med Anna og derefter med Karen Margrethe. I en pause bemærkede jeg et ungt par der dansede godt. Hun en køn lyshåret pige i en gul kjole med sommerfugle og han en høj rank mand i blå tøj med butterfly, som jeg senere blev klar over var hendes bror.

Jeg tog mod til mig og inklinerede for hende, jeg husker ikke at vi talte sammen under dansen, men bagefter præsenterede Maren os for hinanden, hun hed Martha Bay og var datter Valdemar og Elie Bay fra Pilemølle. - Det blev til mange flere danse med hende den aften.

Efter min tid hos FDB og en kort soldatertid tog jeg tilbage til min bror og svingerinde på Roerstengård.

Det var strengt igen at komme ud på landet, op kl. 5 - fyraften kl. 6 og sammenlagt 2 timers spisepause i løbet af dagen.

Foto: Ukendt

Jeg må indrømme, at det var så som så med hygiejnen på landet dengang, de fleste steder forgik det i et vandtrug under pumpen i gården eller måske i en balje, og det var kun om sommeren at vandet var en smule tempereret. Om vinteren tog man en spand med ind i stalden for at vaske sig der. Nogle steder blev spanden stående fra gang til gang og vaskeuret nåede sjældent længere end til hænder og ansigt.

På Roerstengård havde vi indlagt vand fra Ishøj Vandværk. Bag stalden var der ført et vandrør med en bøjning ud gennem muren, så her var det hurtigt og nemt at få skyllet sved og støv af efter dagens arbejde. Det gik nu ikke sjældent stille af, vandet var iskoldt.

Foto: Ukendt

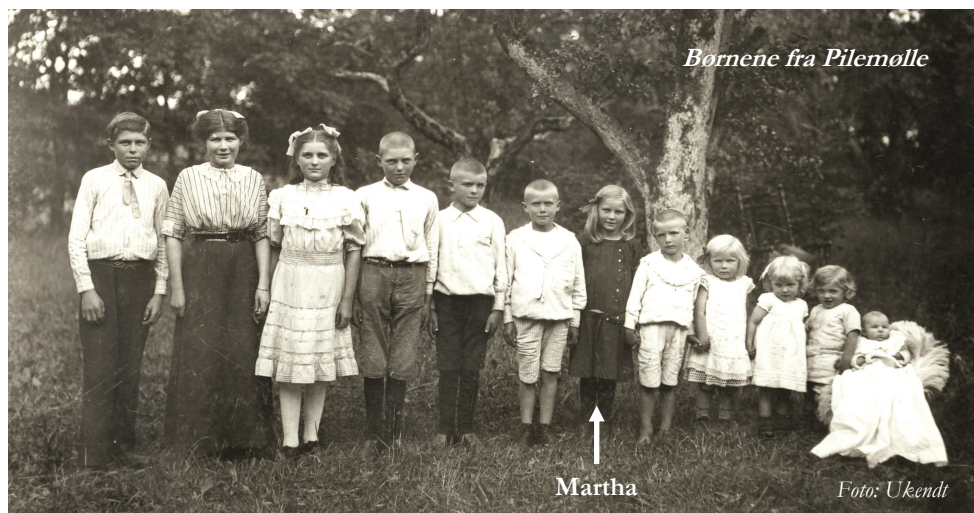
Jens havde købt bil, dem var der ikke mange af dengang i 1925, en brugt Sitteley-Deasy i fin stand – en åben vogn med kaleche.

SKRIV SKRIV SKRIV

En aften hvor vi alle tre unge mænd var midt i denne renselsesfest, kom Maren pludselig rund om gårdshjørnet, - hun snurrede hastigt om igen, og forsvandt med et skrig. Hun skyndte sig ind til Karen Margrethe og forlangte, at hun sagde til Jens, at hun bestemt ikke ville finde sig i, at løbe ind i nøgne mandfolk, når hun bevægede sig rund på hendes ejendom. Jens slog en skraldene latter op, og mente at kvinderne nu burde holde sig væk - i hvert fald ved fyraftenstid.

Foruden foredragsforeningen, var der i Ishøj også en ungdomsforening, som jeg fik lyst til at være med i, og her mødte jeg igen Martha Bay og hende bror.

Jeg må blankt indrømme, at jeg godt kunne lide Marthe Bay, så om sommeren når vi kørte på vores cykler til Køge Bugt for at bade, hændte det ofte at vi ikke fulgtes med de andre, når vi cyklede hjem. - Jeg var lidt betænkelig ved vores forhold, for jeg var jo bare karl hos min bror og havde intet at tilbyde hende.

Martha

Foto: Ukendt

Så skete det ikke bedre, end at vi fik Mund og Klovsyge på Roerstensgård, og gården blev isoleret i en 3-4 uger. Ingen af os måtte forlade gården, og jeg kunne ikke besøge Martha på Pilemølle. Værre skulle det da også blive, for Pilemølle blev ramt blot en uge efter, at vi var erklæret frie. - Så jeg kunne stadig ikke få lov til at besøge hende.

Nå, men det gik såmænd også.

Mund & Klovsyge
Adgang forbudt.
Politiet.

SKRIV SKRIV SKRIV

Foto: Ukendt

I Ishøj fandtes også en stor folkedanser forening. Vi var omtrent 40 på holdet, heriblandt selvfølgelig Martha og hendes to brødre Petrus og Karl samt Hans og Kirsten fra Ishøjgård.

Jeg var leder og lærer Rønje fra Tranegilde spillede til.

I april 1926 havde vi afslutningsopvisning med mange tilskuere, næsten flere end forsamlingshuset kunne rumme, det blev en rigtig god aften og vi fik megen ros.

Sognets storbonde Carl Olsen fra Ishøjgård takkede os alle for vores medvirken til at bevare og udbrede interessen for dette nationale klenodie, som vi har i vores dejlige gamle folkedanse. Han håbede det kunne fortsætte, og ville selv

gøre sit til at støtte og opmuntre hertil, og han opfordrede alle de tilstedeværende til at gøre det samme.

Formanden for foreningen, Hans fra Langengsgård, takkede mig for vinteren, og overraskede mig som tak, med en gave fra danserne. - En fin sort æske med en lille sølvplakette hvor på der var indgraveret "Fra Ishøj Folkedansere 1926", og som indeholdt 6 sølvspiseskeer i Christiansborg mønstret.

Jeg fik min Martha Bay fra Pilemølle. Vi blev gift d. 23. oktober 1926 og forpagtede fra 1. juli 1927 Bogøgård, en ejendom på 53 tdr. lerjord og 17 tdr. eng og mose ved Knardrup, Ganløse.

Tekst: Steen Skovhus

VEJLE VADILL VÖDULL

Hvorfor VEJLE i Ishøj

Hvorfor er der så meget, der hedder noget med VEJLE i Ishøj?

Ordet “Vejle” er opstået som en sideform til det oldnordiske vadill, vödull, som betyder vadested.

Betydningen er et lavvandet sted i en bugt eller fjord med dertil grænsende strandenge, moser eller sumpe.

I gammel tid var hele den del af Ishøj Kommune, som vi idag anser som Ishøj, sådanne våde og til dels oversvømmede strandenge.

Store Vejle å var en fjord op mod Tranegilde landsby. Vallensbæk Mose var også en del af denne fjord. Lille Vejleå og Store Vejleå beskriver altså to vandløb på hver sin side af vejen.

Som tiden går og landhævningen bliver tydelig, tørrer vejen så meget ud, at både Tranegilde Strandenge og Ishøj Strandenge kan bebygges og drives som jordbrug.

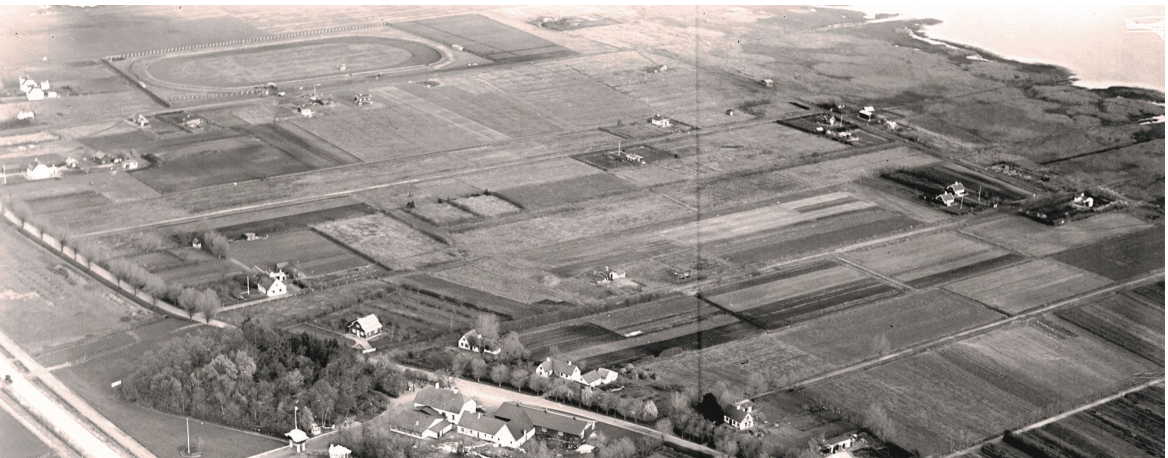
I sidste halvdel af 1700' tallet tager udskiftningen fart, og der flyttes gårde, fra de tæt bebyggede landsbyer i Ishøj og

Tranegilde, ud på de nye landbrugsarealer. På den del der hørte under Ishøj Landsby, fik en af de nye gårde navnet Vejlegård. Og på den jord der hørte under Tranegilde Landsby navngav man en gård “Lille Vejlegård”. – Store Vejlegård lå på den anden side af Store Vejleå i Vallensbæk Kommune.

Sammen med de 2 Vejlegårde opkøber kommunen en del andre gårde – Østergården, Ågården, Strandgården, Bjeggården, Vibeholm, Ørnekergård, Pilegården m.fl., som alle lægger jord til den byudvikling vi i dag kender som Ishøj – Den del der ligger fra motorvejen og ud mod Køge Bugt.

Alle gårdenes navne er at finde, men da der var to vejlegårde, Lille Vejlegård var ikke så lille enda, samt to vejle-ær går ordet “vejle” naturligvis igen flere steder. Som et lille kuriosum, er dele af de gamle strandenge langs Store Vejleå i dag fredede.

Tekst: Steen Skorbus

FOR 50 ÅR SIDEN

Ville byde nye borgerne velkommen med fest

Uddrag af Roskilde Tidenes udlægning af Thorslunde-Ishøj Kommunalbestyrelsesmøde den 2. februar 1971.

”Thorslunde-Ishøj Kommune overvejer at lave fest i Vejlebrohallen for de mange tilflyttere.

I de kommende år vil befolkningstallet i Thorslunde-Ishøj Kommune stige fra ca. 4.000 til godt 14.000 indbyggere og for at søge at hindre, at der blandt andet på grund af kontaktvanskeligheder opstår et sovebymiljø, vil kommunen antagelig søge at ”ryste folk sammen” ved at arrangere velkomstfester i Vejlebrohallen. Forslagets ophavsmand er viceborgmester Henrik Tøstesen Berg der forelagde det for de øvrige kommunalbestyrelsesmedlemmer, der fandt ideen god og sendte forslaget til behandling i økonomiudvalget.

”Kommunen vil få en befolkningstilvækst på i gennemsnit 400 indbyggere hver måned og det ville efter min opfattelse rumme en fare for, at de enkelte tilflyttere kan føle sig noget fortabt i vrirmlen, hvis vi ikke gør noget”, sagde Tøstesen Berg.

Han mente at festerne skulle holdes i Vejlebrohallen, at arrangementet skulle

være både festligt og børnevenligt på den måde, at der foruden boder, hvor de fleste foreninger i kommunen kunne give oplysninger og modtage indmeldelser, skulle arrangeres kaffebord, underholdning og sidst, men ikke mindst, mulighed for dans.

”Der må gerne være ”Palmehave-stemning” og en konferencier, der kan sætte fut i fejemoget”, sagde han.

Henrik Tøstesen Berg mente ikke arrangementet økonomisk ville belaste kommunen, da der efter hans mening skulle betales entré, og han foreslog, at kommunen sendte indbydelse ud til hver af de nye husstande.

Henrik Tøstesen Berg sluttede af med:

”Arrangementet vil kræve en meget bred tilslutning og medvirken fra samtlige foreninger og lignende for at en sådan introduktions fest kan bidrage til at få vore nye naboer til hurtigt at føle sig hjemme her og på en naturlig måde falde ind i vort samfund.

Ishøj Sprogcenter

Ishøj Sprogcenter er en forholdsvis ny uddannelsesinstitution i Ishøj Kommune - kun 4 år gammel - men på trods af dette har sprogcentret i disse få år spillet en central rolle i integrationsmæssig sammenhæng både lokalt og worldwide. Da Folketinget vedtog den nye integrationslov i 1998, vedtog man samtidig, at ansvaret for danskundervisningen af flygtninge og indvandrere skulle flyttes fra amterne til kommunerne med virkning fra d. 1. januar 1999.

Ishøj Kommune har gennem mange år naturligt arbejdet aktivt med integration af kommunens mange medborgere med anden etnisk baggrund og man kunne derfor straks se fordelene ved også at skulle tage sig af danskundervisningen. Derved kunne den samlede integration styrkes, fordi der dermed ville blive mulighed for en samlet indsats på området.

For at kunne give et så varieret undervisningstilbud som muligt indledte Ishøj Kommune et samarbejde med andre kommuner om at få undervist de-

res nye medborgere på Ishøj Sprogcenter. Ishøj Sprogcenter blev da dannet som en kommunal uddannelsesinstitution med et bredt samarbejde til øvrige kommuner i Københavns Amt. De nærmeste samarbejdspartnere er på nuværende tidspunkt Vallensbæk, Tårnby og Dragør.

Sådan skal det være, da det jo gælder om, at vore nye medborgere bliver kvalificeret til at klare sig selv så hurtigt som det er muligt.

Ishøj Byråd besluttede at etablere en ny bygning, der kunne rumme både ledelse, administration, vejledere, lærerværelse, bibliotek, EDB-lokaler og et mindre antal undervisningslokaler. Bygningen blev etableret i 2001 i Strandgårdsskolekomplekset. Indvielsen fandt sted d. 5. november 2001 med prinsesse Alexandra som æresgæst. Det var en festlig og minderig dag med mange hundrede deltagere — en dag som stadig står stærkt i erindringen hos de fleste og som har været med til at sætte positiv fokus på Ishøj Kommunes integrationsindsats.

BESTYRELSEN

Formand	Steen Skovhus	3056 4364
Næstformand	Torben Eg	3139 0846
Kasserer	Birgit Hansen	2851 3139
Sekretær	Preben Kok	4068 2681
Webmaster	Lars Andersen	2372 2145
Bestyrelsesmedlem	Carsten Lauridsen	2858 2600
Bestyrelsesmedlem	Arne Sørensen	4092 8438
Bestyrelsesmedlem	Kristian Pedersen	4373 7329
Bestyrelsesmedlem & redaktør	Peter Kay	4030 3538
Suppleant	Jørgen Arnull	4363 2216
Suppleant	Anders Hvid Jensen	2945 0812
Suppleant	Lise Heeno	4018 1844

LOKALHISTORISK ARKIV

Arkivet er åbent hver tirsdag fra kl. 14.00 til kl. 19.00.
Ferielukket i juli og mellem jul og nytår

Arkivet kan også kontaktes på telefon 43 54 64 75.
Spørg efter Troels Øhlenschläger eller Lars Hansen.

E-mail: lars.hansen@kroppedal.dk

Hjemmeside: ishoejlokalhistorisk.dk

**Sæt dit præg på bladet!
Skriv eller ring
til redaktøren
med gode ideer og tips.**

**Næste nr.:
MAJ 2021
Deadline 6. april '21**

Ansvarshavende: Steen Skovhus
Redaktør: Peter Kay
Oplag: 1.100 stk.
Tryk:
P. O. Pedersensvej 26
8200 Aarhus N
SSN 0902-6592
Kontingent 2021: 75 kr. for enlige
100 kr. for husstand

THORSLUNDE-ISHØJ

LOKALHISTORISKE FORENING

TRANEGILDE BYGADE 4 * 2635 ISHØJ

MEDLEMSKORT 2021

ARRANGEMENTER 2021

2. februar 17:00-19:00	Bredekærgård	Slægtsforskning
23. februar 19:00	Foreningshuset, Vejlebrovej 45 B	Erik Schnettler
2. marts 17:00-19:00	Bredekærgård	Slægtsforskning
9. marts 19:00	Bredekærgård	Generalforsamling
6. april 17:00-19:00	Bredekærgård	Slægtsforskning
17. april 11:00-15:00	Bredekærgård	Forårsfest
4. maj 17:00-19:00	Bredekærgård	Slægtsforskning
30. maj	Thorsbro Vandværk	Vandværkets dag
1. juni 17:00-19:00	Bredekærgård	Slægtsforskning
6. juni 13:00-16:00	Bredekærgård	Jazz på Gårdspladsen
20. juni 11:00-17:00	Bredekærgård	Grøn Ishøj
4. juli 13:00-16:00	Bredekærgård	Jazz på Gårdspladsen
18. juli 13:00-16:00	Bredekærgård	Jazz på Gårdspladsen
1. august 13:00-16:00	Bredekærgård	Jazz på Gårdspladsen
8. august	Ud i det Blå	Skovtur
22. august 13:00-16:00	Bredekærgård	Jazz på Gårdspladsen
5. sept. 10:00-15:00	Bredekærgård	Høstfest
7. sept. 17:00-19:00	Bredekærgård	Slægtsforskning
19. sept. 13:00-16:00	Bredekærgård	RockaBilly i Laden

HUSK

jævnligt at kigge på vor hjemmeside
www.ishoejlokalhistorisk.dk
og se de sidste nye opdateringer med bl.a.
arrangementer og foredrag.